

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

**Soukromá obchodní akademie a obchodní škola s. r. o. Liberec 5,
Dvorská 447/29**

Dvorská 447/29, 460 05 Liberec 5

Identifikátor školy: 600 010 520

Termín konání orientační inspekce: 26. – 27. a 29. března, 2. dubna 2001

Čj.	084 146/01-3200
Signatura	oh4fu338

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla naposledy navštívena v listopadu 2000. V inspekční zprávě byla její činnost Českou školní inspekcí hodnocena celkově jako ještě vyhovující a to hlavně vzhledem ke zjištěným nedostatkům v oblasti řízení a ve výuce českého jazyka a dějepisu.

Na základě žádosti referátu školství Okresního úřadu v Liberci čj. 300/046/01/Kab. ze dne 15. března 2001 byla ve škole provedena další inspekce, zaměřená na problémové oblasti. Česká školní inspekce hodnotila kvalitu vzdělávání v českém jazyce a dějepisu a posoudila změny, ke kterým došlo v oblasti řízení.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Výuka byla sledována v pěti hodinách u dvou vyučujících. Jedna vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí působí ve škole nově od druhého pololetí tohoto školního roku a převzala i výuku dějepisu. Prozatím má snížený pracovní úvazek a vyučuje jeden ročník denního studia obchodní akademie. Druhá, externí vyučující, splňuje pouze požadavek odborné způsobilosti a vyučuje ostatní ročníky denního a dálkového studia obchodní akademie i dálkového nástavbového studia.

Byly hospitovány čtyři hodiny literární (z toho jeden dvouhodinový blok) a jedna jazyková. Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem a obsah učiva naplňuje schválené učební osnovy. Učivo je rozpracováno do tematických plánů, avšak některá literární témata, časově zařazená do prvního pololetí prvního ročníku, nebyla dosud probrána. Plánovaný program některých hodin nebyl jasně zformulován nebo neodpovídal realitě. Probírané učivo většinou navazovalo na předcházející.

Kmenové třídy, kde probíhala výuka, jsou vcelku účelně vybaveny, esteticky méně podnětné. Žáci vlastní jazykové učebnice, které však ve sledované hodině nepoužívali. Učebnice literární historie a literární čítanky jsou jim půjčovány ve škole. Jedna z vyučujících měla navíc připravené namnožené literární texty. Ve slohové hodině pracovali žáci s připravenými ukázkami textů různých stylových rovin bez využití jazykových příruček. Sešity si vedou sami. V některých hodinách byl zápis žákům diktován.

Zhlédnuté kontrolní slohové práce oproti minulé inspekci splňovaly již po formální stránce všechny náležitosti, nedostatky byly v opravách gramatických a stylistických chyb shledány pouze ojediněle. Při zpracování tématu ve volném slohovém útvaru žáci tento útvar nekonkretizovali. Upravené formulace otázek a výchozí literární texty k ústní maturitní zkoušce nemohla ČŠI posoudit, neboť termín aktualizace byl stanoven vedením školy do konce dubna tohoto školního roku.

Členění sledovaných hodin bylo tradiční, změna tempa výuky byla pozorována pouze při vyučování v bloku. Sledované literární hodiny byly vedeny převážně řízeným rozhovorem, v úvodní části s individuálním nebo frontálním opakováním. Zkoušení jednotlivců bylo časově náročné, zaměřené faktograficky, čtenářské zkušenosti žáků při něm nebyly využívány. Prostor k dalším formám práce pro ostatní žáky v době zkoušení nebyl využit.

V jazykové hodině žáci pracovali na samostatném úkolu bez předešlé názorné ukázky a často se dopouštěli stylistických chyb. Organizace opakování vybraných maturitních okruhů nebyla přehledná, vyučující často předjímal odpovědi žáků. K aktivnímu učení žáků směřovaly problémové otázky vyučující při četbě ukázek. Audio nahrávka vyšla z organizačně časových důvodů až na závěr hodiny. V literárním bloku zadala vyučující žákům k domácí přípravě

namnožené texty s úkoly.

Vstupní motivace byla pozorována v jazykové hodině, průběžné motivační prvky využívaly vyučující minimálně. Zpětnovazební mechanismy se uplatnily při kontrole písemných testů, někdy však analýzu chyb neprováděli žáci, ale vyučující. Mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva byly využity zejména v literárním bloku. Klasifikace při ověřování učiva byla vcelku objektivní, často byla oceňována snaha žáků o pokrok, což vedlo k jejich aktivizaci. Hodiny většinou nebyly v závěru zhodnoceny.

Komunikativní dovednosti žáků se dařilo rozvíjet hlavně při práci s jazykovými a literárními texty. Komentář učitelky k přečtené ukázce podnítil žáky k diskusi. Požadavek na souvislé vyjadřování žáků v celých větách byl podpořen jejím tolerantním a vstřícným přístupem. Verbální vyjadřování obou vyučujících bylo na dobré úrovni, snažily se opravovat nespisovné výrazy v odpovědích žáků.

ČŠI hodnotí výuku českého jazyka a literatury v denním studiu obchodní akademie z hlediska přípravy hodin, materiálních podmínek, organizace, použitých forem a metod, motivace, hodnocení a interakce celkově jako průměrnou.

Dějepis

Výuka předmětu byla sledována ve dvouhodinovém bloku v denním studiu obchodní akademie u vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, která výuku dějepisu převzala od druhého pololetí stávajícího školního roku.

Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, obsah učiva odpovídá schváleným učebním osnovám. Rozpracovaný tematický plán není ještě aktuálně upraven vzhledem k systematizaci učiva a větší globálnosti v jeho pojetí. Stanovené výukové cíle byly přiměřené k aktuálnímu stavu třídy, učivo navazovalo na předcházející.

Sledovaný vyučovací blok probíhal v kmenové třídě s průměrnou vybaveností a estetickou podnětností. Absence historické nástěnné mapy a nepoužívání historických atlasů, i když byly ve třídě k dispozici, snižovaly názornost výuky. Ve vyučování žáci pracovali s připravenými namnoženými materiály, další užité pomůcky nebo jiné zdroje informací nebyly zaznamenány. Sešity si žáci vedou sami. Poznámky jsou vyučující zatím diktovány. Některé údaje si žáci opisovali z tabule, ze které však byly obtížně čitelné. Vyučovací blok byl tradičně členěn, zdynamizování výuky bylo patrné při aktivním učení žáků.

Sledovaná výuka byla vedena většinou řízeným rozhovorem v kombinaci s výkladem a zápisem do sešitu. Opakování učiva probíhalo písemnou testovou formou, pojmy byly připraveny na tabuli a frontálním způsobem dále rozvíjeny. Problémové otázky žáky aktivizovaly, historické jevy byly vysvětlovány s věcnou a odbornou správností v příčinných souvislostech. Časově organizační rozvržení práce mezi četbu a analýzu dobového historického textu zasáhlo do přestávky. Tam se také přesunulo zhodnocení hodin i zadání úkolů k domácí přípravě.

Vstupní motivací se stala zpětná vazba k minulému písemnému opakování. Hodnotící stupnici žáci znali, klasifikace byla objektivní. Aktualizaci učiva a mezipředmětové vztahy uplatňovala vyučující v menší míře.

Její snaha rozvíjet u žáků komunikativní dovednosti se projevila při problémových úkolech a práci s textem. Vyučující jednala se žáky vstřícně a vyžadovala od nich souvislé odpovědi, na které nebyli zvyklí. Sama se vyjadřovala spisovně a srozumitelně.

Výuku dějepisu hodnotí ČŠI na základě jednotlivých sledovaných jevů - přípravy výuky, materiálních podmínek, organizace, metod a forem výuky, motivace, hodnocení a komunikace celkově jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

České školní inspekci byl předložen dlouhodobý plán rozvoje školy pro léta 2001 – 2004, který obsahuje východiska a strategii rozvoje školy v oblasti výchovně-vzdělávacích cílů s ohledem na očekávané zavedení státních maturit a s využitím standardů odborného vzdělávání. Definuje také plánované změny v organizaci a řízení školy včetně zavedení externí formy studia školou vyučovaných oborů. Vedení školy proto v současné době nepředpokládá přijímání žáků do vyšších ročníků denního studia.

V povinné dokumentaci školy byly opraveny názvy předmětů vyučovaných v nástavbových oborech tak, aby byly v souladu se schválenými učebními plány MŠMT ČR. Úpravy v rozpracovaných učebních plánech nástavbových oborů, podle kterých se ve škole vyučuje, respektují nyní pokyny MŠMT ČR. Dopracovány byly osnovy všech současně vyučovaných volitelných předmětů.

Byla vytvořena řada vnitřních organizačních norem, které dobře vymezují a blíže specifikují pravidla pro práci pedagogů i žáků školy, stanovují jejich pravomoci a odpovědnost, upravují vztahy mezi zřizovatelem a školou a definují zásady činnosti poradních orgánů školy. Mimořádná pozornost byla v této oblasti věnována organizaci, metodám a formám výuky v dálkovém studiu. Nově byly ustaveny předmětové komise, které prověřovaly obsah učiva jednotlivých předmětů v souvislosti s odbornými standardy.

Od listopadu 2000 byla zavedena evidence rozhodnutí ředitele školy. Obě žákyně, jejichž individuální studium nebylo řádně zdůvodněno, již ve škole dle individuálního studijního plánu nestudují. Kontrolou třídních výkazů dálkového studia bylo zjištěno, že záznamy byly doplněny částečně, v některých řada informací i nadále chybí.

Změnilo se personální obsazení pedagogického sboru. Dva učitelé cizích jazyků odešli, za ně nastoupili tři vyučující s odpovídající odbornou způsobilostí. Pedagogický sbor byl doplněn o perspektivní vyučující českého jazyka a dějepisu s odbornou a pedagogickou způsobilostí k výuce ve středních školách, která prozatím vyučuje na částečný úvazek.

Motivačními faktory jsou kromě finančního ohodnocení i klidná pracovní atmosféra a morální ocenění pedagogů. Vedení školy i nadále podporuje jejich další vzdělávání a umožňuje jim účastnit se dle možností odborných seminářů, školení apod. V loňském školním roce zabezpečilo pro učitele školení v práci na PC.

Hodnotící kritéria pro práci pedagogů jsou stanovena a pracovníci s nimi byli seznámeni. V současné podobě jsou velmi stručná a nespécifikují v dostatečné míře podíl přímé a nepřímé pedagogické práce učitelů.

Intenzita kontrolní činnosti se zvýšila, od data poslední inspekce je systematická. Výrazně se zaměřila na zavádění odborných standardů a nových ekonomických právních norem do obsahu výuky, průběh výchovně-vzdělávacího procesu v dálkovém studiu a práci třídních učitelů. O prováděné kontrolní činnosti je již vedena dokumentace s dobrou vypovídací hodnotou, zápisy z hospitací ještě postrádají datum projednání závěrů s pedagogem.

Hodnocení kvality řízení

V řízení školy došlo od minulé inspekční návštěvy k dílčím pozitivním změnám. Jejich trvalý dopad na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu bude možné posoudit až v delším časovém horizontu.

Na základě výše uvedených skutečností je řízení školy na průměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Plán výchovně-vzdělávací činnosti na školní rok 2000/2001,
- rozpracované učební plány nástavbových oborů,
- osnovy volitelných předmětů,
- kontrolní slohové práce z českého jazyka,
- Dlouhodobý plán rozvoje školy pro léta 2001 – 2004,
- třídní knihy a třídní výkazy dálkového studia 1. D, 2. D, 3. D, 4. D,
- statut školy,
- Pracovní řád, Organizační řád, Skartační řád, Jednací řád pedagogické rady
- řád počítačové učebny a písárny,
- hodnotící kritéria pro práci učitelů,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků,
- pravidla pro práci externích pracovníků
- informace a pokyny pro žáky dálkového studia

ZÁVĚR

Prostředí, ve kterém jsou žáci vzděláváni, a materiálně-technické podmínky výuky se od minulé inspekční návštěvy podstatně nezměnily. Dle ředitele školy se vedení bude věnovat estetice prostředí po malování, které by mělo proběhnout v následujícím školním roce.

V inspekci sledovaném výchovně-vzdělávacím procesu se pozitivně odrazilo doplnění pedagogického sboru o odborně a pedagogicky způsobilou vyučující.

Došlo k formálnímu sjednocení kontrolních slohových prací z českého jazyka, klasifikace písemných prací je průkazná a objektivní.

V hodinách byla pozorována snaha o rozvíjení komunikativních dovedností žáků při práci s předem připravenými texty a využívání mezipředmětových vztahů zejména v literárním bloku.

Na druhé straně nadále přetrvává malá variabilita vyučovacích forem a metod práce s častou absencí vstupní motivace a faktograficky koncipovaným opakováním. Méně jsou využívány názorné pomůcky, další zdroje informací a čtenářské zkušenosti žáků.

Rezervy jsou v plánování literární výuky a dějepisu.

V oblasti řízení vedení školy reagovalo na zjištění České školní inspekce obsažená v inspekční zprávě čj. 084 512/00-3200 ze dne 18. prosince 2000 a přijalo řadu opatření, která vedla k dílčím pozitivním změnám.

Česká školní inspekce hodnotí činnost školy jako průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Kateřina Nováková	v. r.
Členka týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.

V Liberci dne 18. května 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. května 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Prof. Ing. Jáchym Novák, CSc	v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): KÚ Liberec	2001-06-14	084 186/01-3200
Zřizovatel:	2001-06-14	084 187/01-3200
Rada školy: ---	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly podány